

تحلیل وضعیت موجود کسب و کار سنگ آهن ایران

دی ماه ۱۳۹۴

انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران
IRON ORE PRODUCERS & EXPORTERS ASSOCIATION OF IRAN

فهرست مطالب

□ تحلیل وضع موجود

✓ وضعیت قیمت جهانی سنگ آهن

✓ وضعیت تولید سنگ آهن از ابتدای سال ۹۴

✓ آخرین وضعیت صادرات سنگ آهن ایران

□ مهم ترین چالش های کسب و کار سنگ آهن ایران

✓ تعطیلی معادن سنگ آهن ایران

✓ تعدیل نیروی گسترده

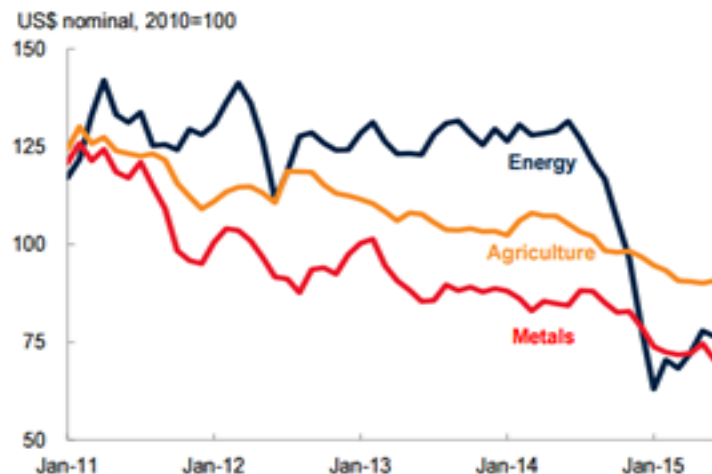
□ روند آینده

□ راه کارهای پیشنهادی

تحلیل وضع موجود (وضعیت قیمت جهانی سنگ آهن)

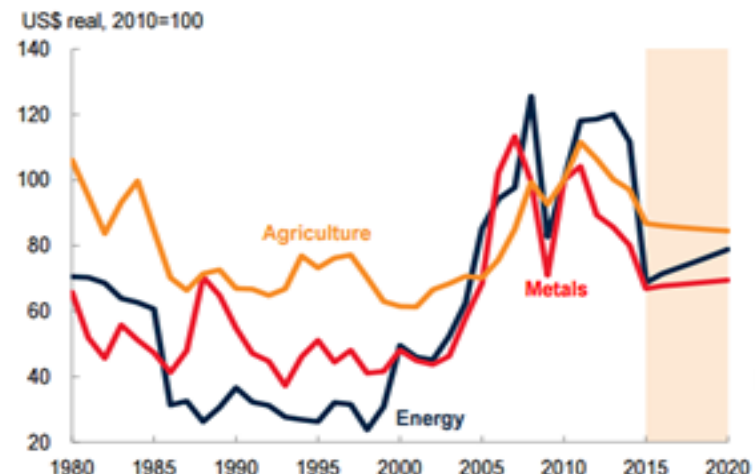
براساس گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۴، به دلیل کاهش رشد اقتصاد جهانی، قیمت بیشتر مواد معدنی بیش از حد انتظار کاهش یافته است.

Commodity price indices, monthly

Source: World Bank.
Note: Last observation is June 2015.

Commodity price indices, annual

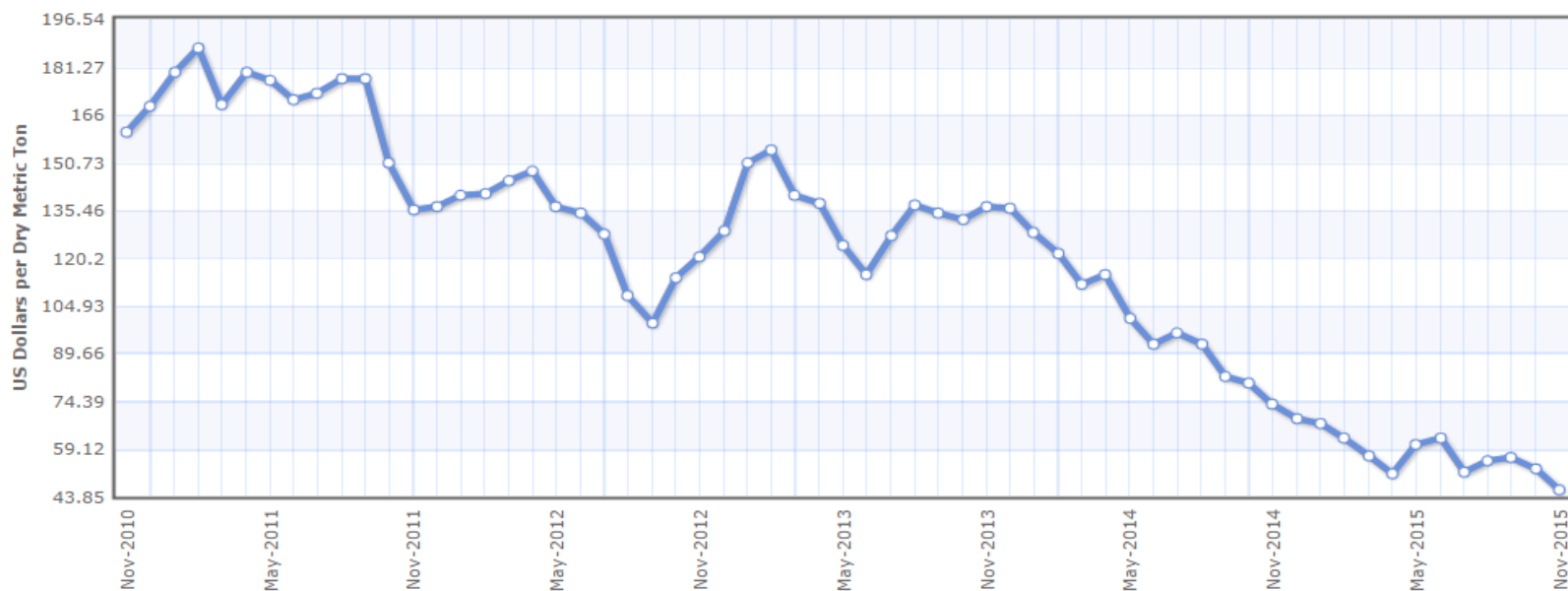

Source: World Bank.
Note: Shaded area denotes price forecast.

نمودار ۱: کاهش قیمت مواد معدنی

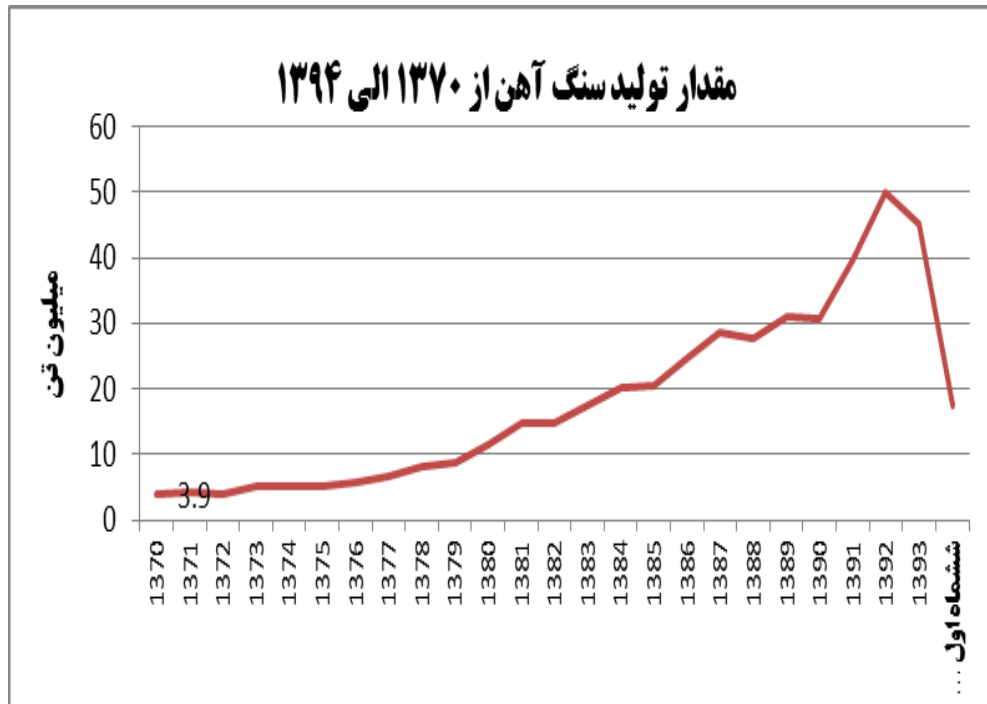
تحلیل وضع موجود (وضعیت قیمت جهانی سنگ آهن)

قیمت جهانی سنگ آهن از نوامبر سال ۲۰۱۳ با کاهش ۷۰ درصدی روبرو بوده است

نمودار ۲: روند ۵ ساله قیمت جهانی سنگ آهن

تحلیل وضع موجود (وضعیت تولید سنگ آهن از ابتدای سال ۹۴)

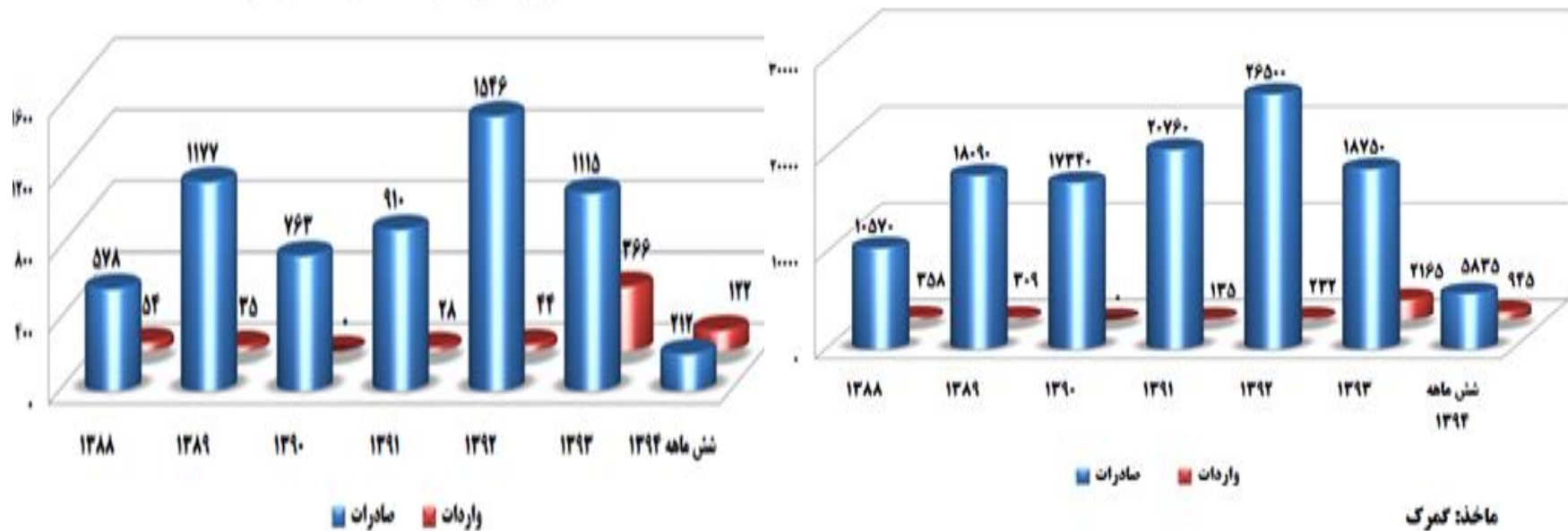
نمودار ۳: روند تولید سنگ آهن از سال ۱۳۷۰

رشد تولید سنگ آهن توسط بخش دولتی در ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۴ نسبت به شش ماه اول سال ۱۳۹۳، **۹ درصد** کاهش داشته است.

آمار استخراج شده از شرکت های عضو انجمن که بیش از ۹۰ درصد سهم تولید خصوصی سنگ آهن ایران را در اختیار دارند، دست کم بیش از **۷۰ درصد** معادن سنگ آهن تولید خود را کاملاً متوقف نموده اند و مابقی با حداقل ظرفیت مشغول به کار هستند.

تحلیل وضع موجود (آخرین وضعیت صادرات سنگ آهن ایران)

در شش ماهه اول سال ۱۳۹۴ میزان صادرات سنگ آهن نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۳، ۵۰ درصد کاهش داشته و با توجه به کاهش ۳۴ درصدی قیمت این ماده معدنی در شش ماه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل، ارزش دلاری این مقدار صادرات ۶۵ درصد کاهش داشته است.

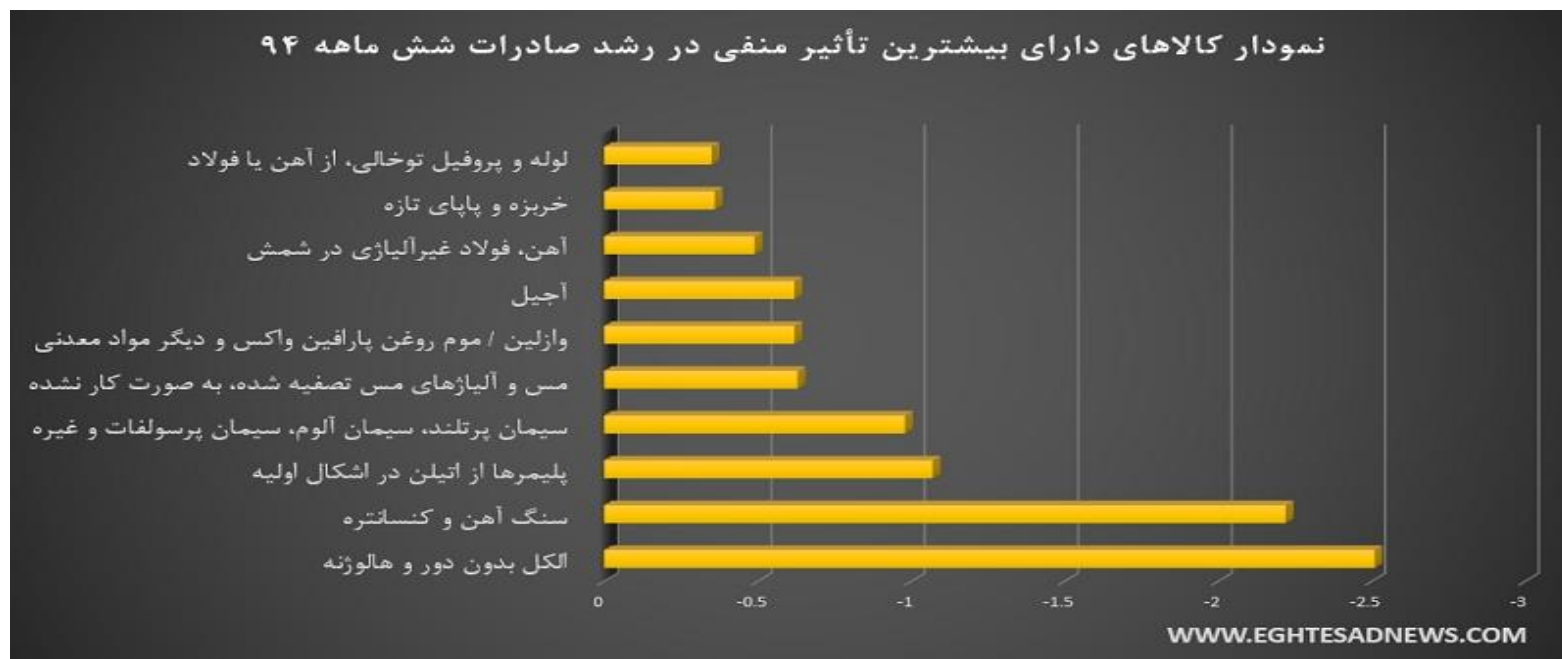

نمودار ۴: ارزش دلاری تجارت سنگ آهن

نمودار ۵: وزن صادرات سنگ آهن

تحلیل وضع موجود (آخرین وضعیت صادرات سنگ آهن ایران)

بر اساس گزارشی که مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی ریاست جمهوری در گزارش «بررسی تحولات تجارت گمرکی کشور در شش ماهه اول سال ۱۳۹۴» ارائه کرده، سنگ آهن دومین کالایی است که بیشترین تأثیر منفی را رشد صادرات شش ماهه اول دارد.

نمودار ۶: کاهش قیمت مواد معدنی

روند آینده

جدول شماره ۵- درآمدها، واگذاری دارایی های سرمایه ای و واگذاری دارایی های مالی برحسب قسمت، بخش، بند، اجزا در سال ۱۳۹۵

«ارقام به میلیون ریال»

شماره طبقه بندی	عنوان	عمومی			اختصاصی			جمع کل	
		ملی	استانی	جمع	ملی	استانی	جمع	استانی	جمع کل
۱۳۰۱۰۱	سود سهام ایززی (۵ درصد سود ویژه و سود سهام شرکت نفت - علی الحساب سال جاری) کلیه شرکتهای دولتی	۹۹,۶۱۳,۳۸۲	-	۹۹,۶۱۳,۳۸۲	-	-	-	-	۹۹,۶۱۳,۳۸۲
۱۳۰۱۰۵	سود سهام معوقه شرکتهای دولتی	۲۰,۲۳۶,۳۱۶	-	۲۰,۲۳۶,۳۱۶	-	-	-	-	۲۰,۲۳۶,۳۱۶
۱۳۰۱۰۸	سود سهام شرکتهای با سهم دولتی کمتر از پنجاه درصد	۵,۰۰۰,۰۰۰	-	۵,۰۰۰,۰۰۰	-	-	-	-	۵,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۰۳۰۰	بند سود درآمدهای حاصل از اجاره	۷۱۵,۰۰۰	۹۹,۰۰۰	۸۱۴,۰۰۰	۶۳۱,۰۰۰	۷۳۰,۰۰۰	۱,۳۶۱,۰۰۰	۸۲۹,۰۰۰	۲,۱۹۰,۰۰۰
۱۳۰۳۰۱	درآمدهای حاصل از اجاره ساختمانها و اراضی (از جمله امکانات ، اماکن و فضاهای آموزشی ، فرهنگی ، هنری و ورزشی کلیه دستگاه های اجرایی)۱	۷۱۵,۰۰۰	۹۹,۰۰۰	۸۱۴,۰۰۰	۶۳۱,۰۰۰	۷۳۰,۰۰۰	۱,۳۶۱,۰۰۰	۸۲۹,۰۰۰	۲,۱۹۰,۰۰۰
۱۳۰۴۰۰	بند چهارم سایر درآمدهای حاصل از مالکیت دولت	۷۲,۷۸۲,۸۷۹	-	۷۲,۷۸۲,۸۷۹	-	-	-	-	۷۲,۷۸۲,۸۷۹
۱۳۰۴۰۴	درآمد حاصل از مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات - حق امتیاز شبکه و جریمه عدم انجام تعهدات	۳۶,۳۰۱,۰۰۰	-	۳۶,۳۰۱,۰۰۰	-	-	-	-	۳۶,۳۰۱,۰۰۰
۱۳۰۴۰۵	نیم درصد درآمد مشمول مالیات بانکهای کشور (موضوع قانون تهیه مسکن برای افراد کم درآمد)۱	۳۱,۰۰۰	-	۳۱,۰۰۰	-	-	-	-	۳۱,۰۰۰
۱۳۰۴۰۸	درآمد حاصل از بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن	۵,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۰۴۱۲	درآمد حاصل از خدمات عمومی اجباری روستایی (جمعی - خرجی)۱	۳,۳۹۰,۸۷۹	-	۳,۳۹۰,۸۷۹	-	-	-	-	۳,۳۹۰,۸۷۹
۱۳۰۴۱۳	درآمد حاصل از نامبرینگ (شماره گذاری مخیراتی)۱	۷۰۰,۰۰۰	-	۷۰۰,۰۰۰	-	-	-	-	۷۰۰,۰۰۰
۱۳۰۴۱۴	درآمد حاصل از حق السهم سازمان	۳۷۰,۰۰۰	-	۳۷۰,۰۰۰	-	-	-	-	۳۷۰,۰۰۰
۱۳۰۴۱۵	درآمد حاصل از فعالیتهای نظام تأیید صلاحیت	۲۰,۰۰۰	-	۲۰,۰۰۰	-	-	-	-	۲۰,۰۰۰
۱۳۰۴۱۶	درآمد حاصل از بهره مالکانه طرح های جنگلداری و محصولات جنگلی و مرتعی	۲۰۰,۰۰۰	-	۲۰۰,۰۰۰	-	-	-	-	۲۰۰,۰۰۰
۱۳۰۴۱۷	بدهی معوقه ایرانورهای مخیراتی	۶,۰۰۰,۰۰۰	-	۶,۰۰۰,۰۰۰	-	-	-	-	۶,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۰۴۱۸	درآمد حاصل از تبصره های (۲) و (۳) ماده ۶ قانون اصلاح قانون معادن	۱۵۰,۰۰۰	-	۱۵۰,۰۰۰	-	-	-	-	۱۵۰,۰۰۰
۱۳۰۴۱۹	درآمد حاصل از حق انتفاع پروانه بهره برداری از معادن	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۰۴۲۰	درآمد حاصل از حق مالکیت دولت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات - مجوزهای صادر شده توسط شورای عالی فضای مجازی	۲,۰۰۰,۰۰۰	-	۲,۰۰۰,۰۰۰	-	-	-	-	۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۰۴۲۱	درآمد شرکت دخانیات ایران بابت هالوگرام وسایر حقوق انحصار محصولات دخانی	۲,۰۰۰,۰۰۰	-	۲,۰۰۰,۰۰۰	-	-	-	-	۲,۰۰۰,۰۰۰

روند آینده

تبصره ۷ قانون بودجه ۹۵

الف - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی استخراج کننده سنگ آهن که پروانه بهره برداری آنها به نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و شرکتهای تابعه است ولی فاقد قرارداد با سازمان مذکور و شرکتهای تابعه میباشند موظفند بابت حق انتفاع پروانه بهره برداری از معادن فوق در سال ۱۳۹۵ بیست درصد (۲۰٪) مبلغ فروش محصولات خود را به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۳۰۴۱۹ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه داری کل کشور پرداخت کنند .

روند آینده

تبصره ۷ قانون بودجه ۹۵

در صورت سرمایه گذاری برای تکمیل زنجیره تولید، حق انتفاع به صورت پلکانی و به شرح زیر پرداخت می شود:

- فروش محصول به صورت سنگ آهن خام و دانه بندی شده معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ فروش
- فروش محصول به صورت افشرده (کنسانتره) شامل افشرده های تحویلی برای گندله سازی های درون شرکت و افشرده
- فروشی به خارج از شرکت معادل شانزده و نیم درصد (۱۶/۵٪) مبلغ فروش
- فروش محصول ب ه صورت گندله معادل سیزده درصد (۱۳٪) مبلغ فروش افشرده
- فروش محصول به صورت آهن اسفنجی معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ فروش افشرده

روند آینده

تبصره ۷ قانون بودجه ۹۵

موارد فوق صرفاً به شرکتهایی تعلق می گیرد که زنجیره ارزش (فرآوری) را در داخل مجموعه همان شرکت انجام دهند . در صورتی که شرکتهای موضوع این جزء با رعایت قانون تجارت از محل سود خود اقدام به سرمایه گذاری در معادن و صنایع معدنی پایین دستی کنند به میزان ده درصد (۱۰٪) سرمایه گذاری صورت گرفته از محل سود، به عنوان حق انتفاع بهره برداری محاسبه می شود.

مهم ترین چالش های کسب و کار سنگ آهن ایران

بنگاه های بزرگ مقیاس

- نرخ بهره بانکی
- مداخله دولت در قیمت گذاری
- حق انتفاع

بنگاه های کوچک مقیاس

- محاسبه مجدد حقوق دولتی
- عدم وجود تقاضای داخلی برای سنگ آهن های با عیار پایین
- مقیاس تولید
- جرایم اضافه تولید

مسائل مشترک

- افت ۷۰ درصدی قیمت جهانی سنگ آهن
- هزینه ی بالای حمل ماده ی معدنی
- عدم تنوع بازارهای صادراتی
- افزایش تعرفه های بندری
- لغو معافیت مالیاتی صادرات سنگ آهن

بنگاه های بزرگ مقیاس

- استمهال بدهی های بانکی و مالیاتی
- تقویت قدرت چانه زنی کسب و کار سنگ آهن در مقابل خریداران داخلی
- حذف تبصره هفت ماده واحده ی لایحه ی بودجه سال ۹۵

بنگاه های کوچک مقیاس

- توقف هرچه سریعتر ابلاغیه های محاسبه مجدد حقوق دولتی برای سال های گذشته
- تقویت قدرت چانه زنی کسب و کار سنگ آهن در مقابل خریداران داخلی
- ایجاد کنسرسیوم ها

مسائل مشترک

• افت ۷۰ درصدی قیمت جهانی سنگ آهن

راه حل کوتاه مدت	راه حل بلند مدت	علل پایه ای
توسعه فروش داخلی / ایفای نقش ایمیدرو	۱- شاخص قیمت گذاری ۲- تاسیس شرکت مدیریت صادرات و بازاریابی بین المللی	۱- سیاست های شرکت های بزرگ برای حذف رقبای کوچک
		۲- سیاست های کاهش تولید فولاد چین
		۳- انحصار قیمت گذاری سنگ آهن ایران توسط Umetal
		۴- وجود مازاد عرضه در بازار

مسائل مشترک

• هزینه ی بالای حمل ماده ی معدنی

راه حل کوتاه مدت	راه حل بلند مدت	علل پایه ای
۱- تشکیل شرکت حمل و نقل اعضا ۲- بارکو	۱- تکمیل شبکه ریلی ۲- Swap	۱- عدم وجود زیرساخت های شبکه ریلی
		۲- بعد مسافت معادن تا مقصد
		۳- ظرفیت پایین کشتی های صادراتی

مسائل مشترک

• عدم تنوع بازارهای صادراتی

راه حل کوتاه مدت	راه حل بلند مدت	علل پایه ای
		۱- بازاریابی
		۲- مصرف عمده چین
	۲- تاسیس شرکت مدیریت صادرات و بازاریابی بین المللی	۳- مصرف عمده منطقه قراضه است

مسائل مشترک

• افزایش تعرفه های بندری

راه حل کوتاه مدت	راه حل بلند مدت	علل پایه ای
ایجاد محوطه های اختصاصی	۱- افزایش تناژ صادراتی ۲- تاسیس شرکت مدیریت صادرات و بازاریابی بین المللی	۱- افزایش هزینه عملیاتی بنادر
		۲- کسری بودجه دولت
		۳-
		۴-

مسائل مشترک

- لغو معافیت مالیاتی صادرات سنگ آهن

با تشکر از توجه شما